

Sammanfattning

Intresset och engagemanget för hållbarhetsfrågor ökar i samhället. Detta leder till förväntningar på organisationer att ta mer direkt ansvar för sociala, etiska och miljömässiga handlingar. Hållbarhet är en stor framtidsfråga och en grundförutsättning för att kunna fortsätta bedriva idrott och motion. Idrottsrörelsen kan inte stå vid sidlinjen och tänka att vår tids globala utmaningar inte gäller oss. Det gäller för idrottsrörelsen att vara uppmärksam på utmaningarna, förstå hur de påverkar och veta vad idrottsrörelsen kan bidra med.

Denna policy beskriver hur den åländska idrottsrörelsen beaktar hållbarhet i planering och genomförande av verksamhet och bidrar till förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland.

1. VAD GÖR VI? Idrottens kärnverksamhet och det idrotten direkt bidrar till.
2. HUR ARBETAR VI? Målen som idrotten bidrar till genom sättet att arbeta.
3. VAD KAN VI GÖRA MER? Mål som inte ligger i idrottens kärnverksamhet men som idrotten måste ta hänsyn till i uppdraget och verksamheterna.

1. VAD GÖR VI?

MÅL 1 Välmående människor vars inneboende resurser växer

Idrott bygger enligt den åländska idrottsrörelsens definition på att ha roligt, må bra och utvecklas hela livet. Idrottsföreningar bidrar, genom att bedriva organiserad fysisk aktivitet med träning och möjlighet till tävling, till välmående och en positiv påverkan på människors hälsa, såväl fysiskt som psykiskt.

Delmål 1.2 Alla barn är välmående och har tillgång till trygga uppväxtmiljöer som odlar god fysisk och psykisk hälsa.

Vi, den åländska idrottsrörelsen, erbjuder barn och ungdomar en miljö där de kan utvecklas fysiskt, psykiskt och socialt och vara delaktiga i utformningen av verksamheten. Vi jobbar aktivt för att barn och ungdomar skall trivas och kunna idrotta tryggt i förening. *Den åländska idrottens värdegrund, Riktlinjer och bestämmelser för barn och ungdomsidrotten på Åland* (med FN:s barnkonvention som grund), *Ålands Idrotts anvisningar för kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga*, *Ålands Idrotts handbok för trygg idrott* samt *Åländsk idrott visar vägen* (alkohol- och drogpolicy) finns till för att trygga idrottsmiljön.

För våra medlemsorganisationer är det viktigt att se till att styrelse, ledare och aktiva i verksamheterna känner till den egna organisationens policydokument och är handlingskraftiga vid förankring av dessa i verksamheterna.

Delmål 1.3 Alla vuxna tar, efter bästa förmåga, ansvar för sin egen hälsa och upplever sig välmående – motionerar, avstår från bruk av tobak samt missbruk av alkohol och droger.

Vi jobbar för ett livslångt intresse för och deltagande i idrottsrörelsen. Idrottsorganisationer erbjuder individer ett sammanhang, en verksamhetsmiljö som skall vara hälsofrämjande och uppmuntra till en hälsosam livsstil. Rent spel ingår i den åländska idrottens värdegrund och idrottsrörelsen ska enligt verksamhetsidéen stärka en etiskt hållbar idrottskultur genom att motverka doping och annat skadligt bruk. Vi verkar för nolltolerans, och en giltig alkohol- och drogpolicy är en grundförutsättning för att Ålands Idrotts medlemsorganisationer ska kunna erhålla verksamhetsstöd.

MÅL 2 Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället

Föreningsdemokrati innebär att styrelsen i en förening skapar förutsättningar för arbetsformer där föreningen som socialt sammanhang kan bidra till människors utveckling och medbestämmande. För oss inom idrottsrörelsen handlar det om att ge alla medlemmar lika rätt till inflytande. Alla har rätt att vara med och alla har rätt att uttrycka sin mening och sin åsikt.

Delmål 2.3 Samhället karaktäriseras av ett demokratiskt ledarskap med goda förutsättningar för att agera ledare i våra egna liv.

Hela vår verksamhet ska baseras på god föreningsadministration som skapar tillit och delaktighet samt garanterar hög kvalitet och kontinuitet i verksamheten. Verksamheten är transparent och följer överenskomna regler. Den organiserade idrotten erbjuder ett sammanhang som bidrar till att fler lär sig demokratiska värderingar och ledarskap, vilket även kan väcka ett bredare samhällsengagemang. Detta skapar även sammanhållning som en stark kraft mot polarisering i samhället.

Ur denna aspekt är det viktigt att stadgar och styrdokument i medlemsorganisationerna behandlas regelbundet och att god praxis eftersträvas.

Delmål 2.12 Föreningslivet/civilsamhället är en motor för nya lösningar som bidrar till förverkligandet av visionen.

Den åländska idrottsrörelsen är en samlande kraft som bidrar till ett bättre samhälle. Tillsammans är vi stora nog att göra skillnad. Om alla gör lite för hållbar utveckling kan vi åstadkomma mycket.

MÅL 5 Attraktionskraft för boende, besökare och företag

Delmål 5.1 Åland ska ha 35 000 invånare och 5.3 Åland ska ha 300 000 övernattande besökare årligen.

Idrotten skapar genom glädje och delaktighet en stark attraktionskraft för både boende och besökare. Livskraftiga idrottsorganisationer med lokala, nationella och internationella kontaktnät skapar idrottsturism genom att locka aktiva och publik till evenemang, träningsläger och tävlingar på Åland.

MÅL 7 Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster

Delmål 7.6 Åtminstone 80% av befolkningen har en resurssnål och återanvändande livsstil.

Idrottsbanken Åland, som startades av Mise och Ålands idrott, har funnits sedan 2015. Till Idrottsbanken kan funktionsduglig idrottsutrustning lämnas in så att den kan hitta nya ägare. Vem som helst kan låna utrustning från idrottsbanken, som idag drivs av Ung resurs på ungdomshuset Boost.

2. HUR ARBETAR VI?

MÅL 2 Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället

Ledarna är idrottens viktigaste resurs, så för att upprätthålla och främja en fortsatt utveckling av idrottsrörelsen arrangeras regelbundet gränsöverskridande kurser, föreläsningar och fortbildningar.

Ålands Idrott företräder genom sin politiskt obundna roll hela den åländska idrottsrörelsen gentemot politik och myndigheter såväl lokalt, nationellt som internationellt. Som paraplyorganisation har förbundet ansvaret att förmedla viktig information såväl från som till medlemsorganisationer.

Delmål 2.2 Samhället präglas av fredliga relationer. Alla arbetar aktivt för att avskaffa alla former av fysiskt, sexuellt och verbalt våld.

Vi verkar för nolltolerans mot diskriminering, sexuella trakasserier, våld, sexism och osakligt bemötande inom idrottsrörelsen. Ålands Idrotts handbok för trygg idrott och ett Trygg idrott-utskott finns till för att sprida kunskap om, förebygga och hantera eventuella incidenter.

Delmål 2.4 Samhället inkluderar systematiskt alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, etnicitet, ursprung, religion, annan övertygelse eller ekonomisk ställning, i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Den åländska idrottsrörelsens värdegrund stipulerar att alla ska kunna delta utifrån sina förutsättningar. Alla ska vara trygga och känna sig respekterade och inkluderade.

För att det ska vara möjligt behöver vi synliggöra privilegier och begränsningar samt normer som finns inom idrotten. Genom att utbilda oss och medvetandegöra normer jobbar vi för att motverka diskriminering.

Delmål 2.8 Jämställdhet och jämlikhet har uppnåtts, bland annat genom att såväl kvinnor, män och inflyttade är representerade i beslutande organ.

Ålands Idrott inledde år 2020 ett strategiskt och systematiskt arbete för en jämställd idrottsrörelse och Den åländska idrottsrörelsen jämställdhetsmål 2020-2022 antogs. Målet efter projektperiodens slut är att ha en modell för kontinuerligt jämställdhets- och inkluderingsarbete.

I Ålands Idrotts stadgeändring år 2022 infördes ett tvingande krav på att förbundsstyrelsen ska vara jämställd.

Alla medlemsorganisationer som erhåller verksamhetsstöd från Ålands Idrott ska senast 15.10.2022 ha en jämställdhetspolicy med tillhörande mål och handlingsplan. För medlemsförbund är en jämställd styrelse ett villkor för att erhålla verksamhetsstöd vid samma tidpunkt.

MÅL 5 Attraktionskraft för boende, besökare och företag

Med alla fina idrottsanläggningar som finns på Åland och genom att arrangera träningsläger, tävlingar och evenemang bidrar idrotten till att skapa ökad attraktionskraft. För att möjliggöra detta arbetar Ålands Idrott för öppna och tillgängliga anläggningar.

3. VAD KAN VI GÖRA MER?

Genom att kvalitetssäkra kärnverksamheten och beakta hållbarhet i vårt arbetssätt skapar åländsk idrott bärkraft och gör skillnad.

Idrottsrörelsen som samlande kraft kan göra ännu mer genom att i verksamheterna göra aktiva val för att minska miljöpåverkan och bidra till uppnående av de sju utvecklingsmålen i hållbarhetsagendan. Alla organisationer har sina egna förutsättningar att bidra, t.ex. gällande förbrukning av kläder, utrustning och material, resor till träningar och tävlingar, arrangerande av evenemang samt kioskförsäljning.

Ålands Idrott kommer under perioden 2022-2024 att arrangera hållbarhetsutbildningar/-workshops för information och kunskapsutbyte. Samtidigt förankras hållbarhetstänket i hela den åländska idrottsrörelsen.

Här finns inspiration och goda exempel från Riksidrottsförbundet/SISU för den som redan nu vill göra mer!